

ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ –31 ΑΥΤΟΥΣΤΟΥ Έως 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020: ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Η έξαρση της πανδημίας όχι απλώς δεν θα κάμψει την υλοποίηση των νεοφιλελεύθερων πολιτικών αντίθετα θα αποτελέσει δικαιολογία για την ταχύτερη προώθησή της.

Του Γεράσιμου Λιβισάνου

Τις προθέσεις της για επιτάχυνση του νομοθετικού έργου της σε νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση ανακοίνωσε στις αρχές του Σεπτεμβρίου η κυβέρνηση. Έδωσε μάλιστα σαφέστατα μηνύματα για το τι εννοεί με τις κοινοβουλευτικές της πρωτοβουλίες.

Στην συνεδρίαση του υπουργικού Συμβουλίου που γίνεται στις αρχές κάθε μήνα, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έδωσε σαφές μήνυμα προς την κυβέρνηση του ώστε να μην μειώσει καθόλου την παραγωγή νομοθετικού έργου. Όπως χαρακτηριστικά επισήμανε «η επικαιρότητα είναι κρίσιμη, αλλά σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται αυτή να αναστείλει το συνολικό μεταρρυθμιστικό μας σχέδιο. Έτσι ταυτόχρονα και παράλληλα με τις πυκνές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουμε στα εθνικά ζητήματα αλλά και στο μέτωπο της πανδημίας, προχωρούμε αδιάκοπα και το νομοθετικό μας έργο». Οι μεταρρυθμίσεις στις οποίες αναφέρθηκε ο πρωθυπουργός αφορούν το συνολικό προεκλογικό πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας. Δηλαδή σειρά αλλαγών σε νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση κυρίως στους τομείς που αφορούν την εργασία, τις επενδύσεις και την κοινωνική ασφάλιση αλλά και την ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Επίσης στο συγκεκριμένο υπουργικό Συμβούλιο έγινε αναφορά στην ανάγκη αλλαγών στο σύστημα προσλήψεων στο δημόσιο, Άνοιξε έτσι η συζήτηση συνολικά για τις εργασιακές σχέσεις στον δημόσιο τομέα. Θέμα στο οποίο ο νυν πρωθυπουργός φημολογείται πως δίνει ιδιαίτερη προσοχή αφού επιχείρησε ανάλογες μεταρρυθμίσεις την περίοδο που ήταν ο ίδιος υπουργός Εσωτερικών στην κυβέρνηση της Ν.Δ την περίοδο 2012-2015. Οι προθέσεις της κυβέρνησης τότε είχαν ανατραπεί από τις έντονες κινηματικές αντιδράσεις που δημιούργησαν στον χώρο των δημόσιων υπαλλήλων.

Ένα σαφέστατο δείγμα του τι ακριβώς εννοούσε ο πρωθυπουργός μιλώντας για επιτάχυνση του νομοθετικού έργου, έδωσε ο υπουργός Μεταφορών Κωνσταντίνος Αχιλλέα Καραμανλής, ο οποίος ανακοίνωσε ένα ευρύ πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων στον χώρο των αστικών συγκοινωνιών με την παράλληλη αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου για την εκτέλεση των δημοσίων έργων. Η σημαντική αλλαγή που θα προωθηθεί στον συγκεκριμένο τομέα θα είναι η σταδιακή απόσυρση του κράτους από τον έλεγχο της εκτέλεσης των έργων και η αντικατάσταση του από τον ιδιωτικό τομέα. Πρακτικά, αυτό σημαίνει, σε μια ιδιαίτερα περιορισμένη «αγορά» όπως η ελληνική, ότι ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρίες με ειδικευση τις τεχνικές μελέτες θα αναλαμβάνουν εφεξής την επιτήρηση των σταδίων εκτέλεσης των δημοσίων έργων και το δημόσιο θα περιοριστεί στην υψηλή εποπτεία της όλης διαδικασίας. Αυτά ενώ στην Ελλάδα θεωρείται «άτυπα» καθεστώς οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των

δημοσίων έργων που συνήθως συνοδεύεται με σημαντικές υπερτιμολογήσεις σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό του κάθε έργου. Παράλληλα οι εταιρίες τεχνικών μελετών είναι κατά βάση «παρακλάδια» η κατά συνθήκη συνεργάτες των εργολαβικών εταιριών που αναλαμβάνουν τα έργα. Ως εκ τούτου είναι σαφέστατος ο κίνδυνος της δημιουργίας μία ιδιότυπης κατάστασης μονοπωλιακού ελέγχου. Παράλληλα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την διατήρηση του καθεστώτος των υπερτιμολογήσεων. Ο υπουργός Μεταφορών αιτιολόγησε το μέτρο που προτίθεται να νομοθετήσει επικαλούμενος την εμπειρία άλλων ευρωπαϊκών χωρών που ακολουθούν το ίδιο σύστημα. Επίσης υποστήριξε ότι αυτό θα γίνει προκειμένου τα έργα να εκτελούνται μέσα στις προκαθορισμένες προθεσμίες ή οι παρεκκλίσεις να είναι μικρότερες. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Κ. Καραμανλής «προσπαθούμε να κάνουμε τομές για να μειωθεί ο χρόνος» ενώ δήλωσε πως «πιστεύουμε στην ιδιωτική πρωτοβουλία, στα ΣΔΙΤ, θέλουμε να βάλουμε τους ιδιώτες στην επίβλεψη των έργων, γιατί ουσιαστικά με το κράτος δεν γίνεται επίβλεψη». Επίσης ανέφερε ότι «η καθυστέρηση των έργων είναι η διπλή συγκριτικά με την Ευρώπη».

Επίσης ο ίδιος υπουργός ανέγγειλε – όπως αναφέραμε- ένα ευρύτατο πρόβλημα ιδιωτικοποίησης των αστικών συγκοινωνιών με αρχή τα λεωφορεία. Να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο υπουργείο έχει ασκηθεί έντονη κριτική για την κατάσταση που παρουσιάζουν οι αστικές συγκοινωνίες στα μεγάλα αστικά κέντρα, Κυρίως όσον αφορά την συχνότητα των δρομολογίων που σχετίζεται με τον συνωστισμό στις ώρες αιχμής και αντίστοιχα με τον κίνδυνο περαιτέρω διάδοσης του Covid 19. Όπως άλλωστε σχολίασε ο υπουργός «η κυβέρνηση μεταφέρει κοινωνιακό έργο γιατί δεν μπορούμε με τον στόλο που έχουμε να εξυπηρετήσουμε τους πολίτες, ειδικά με την πανδημία». Σύμφωνα με τον Κ. Καραμανλή το επιβατικό κοινό δεν ενδιαφέρεται για το ποιος παρέχει τις υπηρεσίες αλλά μόνον για την ποιότητά τους. Μάλιστα άφησε να εννοηθεί ότι η αρχή θα γίνει από τις συγκοινωνίες της Θεσσαλονίκης, ασκώντας κριτική στην πρακτική της προηγούμενης κυβέρνησης που προχώρησε στην κρατικοποίηση του οργανισμού συγκοινωνιών της πόλης. Ως πρώτο βήμα ο υπουργός Μεταφορών ανήγγειλε την κατάργηση δημόσιων δρομολογίων στις διαδρομές που δραστηριοποιείται ο ιδιωτικός τομέας και παράλληλα την θεσμοθέτηση κινήτρων για να ανάπτυξη επενδύσεων στον συγκεκριμένο κλάδο.

Αυτήν την εβδομάδα η κυβέρνηση έδειξε τις προθέσεις σχετικά με το τι πρόκειται να κάνει στην αγορά εργασίας. Την Παρασκευή, λίγο πριν τα μεσάνυχτα κατέθεσε νομοθετική ρύθμιση σε νομοσχέδιο για τη κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, με την οποία αναπτύσσει για το επόμενο διάστημα μια πολιτική μεταφοράς του κόστους της υγειονομικής – οικονομικής κρίσης, σε βάρος του κόσμου της εργασίας. Κατ' αρχήν επεκτείνει το πρόγραμμα Συνεργασία, που προβλέπει την δυνατότητα του εργοδότη να καταβάλει τον μισό μισθό στους εργαζόμενους και ένα τμήμα της απώλειας να αναπληρώνεται από το κράτος έως το τέλος το χρόνου. Η ρύθμιση αυτή αφορά συγκεκριμένους κλάδους που πλήττονται ιδιαίτερα από την κρίση. Θυμίζουμε όμως πως ένα από τα βασικά επιχειρήματα της κυβέρνησης όταν εισηγήθηκε την ψήφιση της συγκεκριμένης διάταξης, ήταν πως έχει περιορισμένο χρόνο εφαρμογής (έως τον Οκτώβριο) ως εκ τούτου δεν αποτελεί μόνιμο μέτρο. Όμως η πρακτική που ακολουθεί κινείται στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση. Έτσι το μέτρο μπορεί να επεκταθεί χρονικά όσο διαρκεί η πανδημία και στην συνέχεια έως ότου να ανασχεθούν οι επιπτώσεις της πανδημίας. Επίσης με

άλλη διάταξη μεταφέρει το ζήτημα της αύξησης του κατώτατου μισθού -θέμα για το οποίο η κυβέρνηση όφειλε να ανακοινώσει τις αποφάσεις στις αρχές του 2020 – για μετά τον Μάρτιο του 2021. Πρακτικά δηλαδή δεν θα υπάρξουν αυξήσεις στον κατώτατο μισθό ο οποίος παραμένει σε χαμηλά επίπεδα μετά τις περικοπές που έχουν αποφασιστεί από το 2011 στο πλαίσιο των περικοπών των Προγραμμάτων Προσαρμογής (Μνημόνια). Με το ίδιο πλέγμα ρυθμίσεων το υπουργείο Εργασίας απαλλάσσει τους εργοδότες από την υποχρέωση καταβολής του δώρου Χριστουγέννων για το διάστημα που ο εργαζόμενος δεν θα προσέλθει στην εργασία του όχι με δική του υπαιτιότητα αλλά λόγω της πανδημίας. Επίσης απελευθερώνεται πλήρως το καθεστώς των υπερωριών ενώ θεσμοθετούνται και απλήρωτες υπερωρίες αφού δίνεται στον εργοδότη η δυνατότητα να καλύπτεται εργασία που τυχόν δεν θα παρασχεθεί λόγω του Covid 19 (ασθένεια εργαζόμενου ή άλλες παρεμφερείς υποχρεώσεις) μέσω της υπερεργασίας. Σε αντιστάθμισμα των παραπάνω μέτρων ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης παρουσίασε στην Βουλή τα 5 βασικά προγράμματα ενίσχυσης των ανέργων που αφορούν μηνιαίες αποδοχές 750 ευρώ το μήνα μέσω προγραμμάτων κατάρτισης. Αυτά να σημειωθεί όμως ότι αφορούν περιορισμένο αριθμό εργαζομένων σε σχέση με την εξαιρετικά υψηλή αύξηση της ανεργίας.

Στα αξιοσημείωτα πολιτικά στοιχεία της εβδομάδας μπορεί να συμπεριληφθούν και οι ισχυρισμοί του υπουργού Τουρισμού, Χάρη Θεοχάρη. Υποστήριξε μιλώντας σε συνεδρίαση της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής πως η πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση για το άνοιγμα της αγοράς του τουρισμού δεν επηρέασε την πορεία της πανδημίας στην χώρα. Αυτά ενώ στην πολιτική αυτή εντάσσεται για παράδειγμα η εξυπηρέτηση των εφοπλιστικών συμφερόντων μέσω της αύξησης του ορίου πληρότητας των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και αντίστοιχα μέτρα στις αεροπορικές πτήσεις που εφαρμόστηκαν στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες κατ' απαίτηση των εταιριών, tour operators. Ο Χάρης Θεοχάρης αρνήθηκε την οποιαδήποτε σύνδεση της αύξησης των κρουσμάτων με αυτά τα μέτρα. Απέδωσε την αύξηση της διασποράς της πανδημίας στην ατομική ευθύνη, κυρίως των νέων και στην «χαλαρότητα» με την οποία αντιμετωπίστηκε το θέμα στο εσωτερικό της χώρας.